

AVE
MARIA

SLOVENSKI
nabožni list
za jugoslovanske
izseljenike
v
Ameriki

Izhaja začetkom vsakega meseca.

Izdaja
AVE MARIA PUBL. CO.
21 NASSAU AVENUE
Brooklyn, N. Y.

Nadlov za domise in naročnino je
"AVE MARIA"
21 NASSAU AVENUE
BROOKLYN, N. Y.

Stane: za Ameriko celo leto \$1.
Za Evropo \$1.25.
Subscription price \$1 for year.
For Europe \$1.25.

Entered as Second Class Matter October 17, 1912, at the Post Office, Brooklyn, N. Y., under Act of March 3, 1879.

Za vse naše dobrotnike in podpornike se bere vsako nedeljo jedna sveta maša in za vse naročnike Ave Maria vsaki prvi petek v mesecu.

DOBRA ZVEZA

je najboljša in poglavitna stvar v denarnem prometu in take
dobre zveze ima tvrdka

Frank Sakser

Za denarne pošiljatve je v zvezi z C. KR. POŠTNO HRANILNICO NA
DUNAJU.

Za nakaznice: LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA.

Za hranilne vloge: LJUBLJANSKA MESTNA HRANILNICA in mnogo
drugih slovenskih hranilnic in posojilnic.

Pošilja denar potom pošte, po zanesljivih bankah kakor tudi brzojavno
bodi si v katerokoli mesto na svetu, brzo, sigurno in po najnižjih cenah, kate-
re so vsak dan v edinom slovenskem dnevniku "Glas Naroda" priobčene.

Sprejema čeke in denarje iz vseh držav in jih premenja vedno po dnevnem kurzu.

GLAVNI URAD:

FRANK SAKSER

82 CORTLAND STREET

NEW YORK, N. Y.

PODRUŽNICA:

6104 ST. CLAIR AVENUE, N. E.

CLEVELAND, OHIO.

Svoji k svojim!

Clevelandčani!

Svoji k svojim!

NAJVEČJA SLOVENSKA TRGOVINA

IN POGREBNI ZAVOD

SVOJI K SVOJIM!

Razdeljena v dva dela in v polni meri z nafinejšimi pripravami
preskrbljena! Trgovina za nakup pohištva, orodja, premog,
posode, barve, stekla in drugo. Pogrebni zavod je z najfinej-
šimi pripravami preskrbljen. Mi preskrbujemo najlepše spre-
vode v zadovoljnost ljudi, zakar imamo brez števila zahval. Za
vsaki slučaj imamo dve ambulance in fine kočije. Trgovina od-
prta noč i dan. Se priporočam vsem Slovencem in slov. društvom

SVOJI K SVOJIM!

Tel. Princeton 1381
Bell East 1881

A. GRDINA, TRGOVEC IN POGREBNIK
6127 ST. CLAIR AVENUE

Svoji k svojim!

Clevelandčani!

Svoji k svojim!

V začetku je Bog ustvaril zemljo!

Svet je tukaj. To se ne da utajiti, dasi so živali že tudi "modrijani", ki so trdili, da svet, stvari, rastline, živali itd. niso v resnici, da se vse to nam samo vidi. Vendar to mora biti že kake posebne vrste, — morda višje vrste — "modrijan", da more kaj takega trditi. Za nas, navadne "modrijane" svet in stvarstvo ni samo navidezno, temveč nam vseh petero čutov pove, da je vse to tudi v resnici.

Toraj bistvo sveta, bivanje stvari se ne da utajiti. Sedaj pa nastane dosledno vprašanje: odkod pa je vse to? Ali je vse to kdo naredil? Ali je pa nastalo samo od sebe? Kaj tretjega je nemogoče.

Bil je, kakor v življenju vsakega človeka, neki dan, ko se je naenkrat človeški rod zavedel, da je, da živi. Toda ni videl, ne od kod je, ne kako dolgo je že na svetu, ne kako je prišel na svet, nič!

Imamo čas, ko naenkrat najdemo človeka na zemlji. In sicer kot razumno, modro bitje, v nekaterih stvareh podobno drugim stvarjem pod njim, zopet v drugih, v razumu, v govoru, v obliki itd., pa neskončno vzvišen nad vse vesoljno stvarstvo, da, kakor njegov gospodar, kateremu mora stvarstvo služiti in ga ubogati.

Toda, kakor jaz ali ti, dragi čitatelj, tako tudi človek, človeški rod sam od sebe

ni vedel in ne ve, od kod je, ne kako je nastal, ne kako dolgo je že na svetu.

In vendar je to vprašanje, ki je tako blizu človeškega sreča, ki se tako ozko tika našega bistva, našega življenja.

Toda, kakor bi vsak posamezen človek sam po sebi nikdar ne mogel izvedeti o svoji preteklosti, o svojem početku, o svojih stariših, ako bi mu tega dobri stariši, učitelji ali drugi, ki to vedo, ne povedali, prav tako bi tudi mi početka človeškega rodu nikdar ne izvedeli, ako bi nam tega ne bil povedal sam On, ki je začetnik, Oče in Stvarnik, vsega — Bog sam, ako bi nam On tega ne bil pisal v svojem sv. pismu, katerega nese od rodu do rodu, od stoletja do stoletja, od tisočletja do tisočletja vsakemu človeku, da tako sporoči vsakemu človeškemu srcu, vsakemu razumnemu stvoru vseh časov, vseh krajev: "**Jaz, tvoj Bog, sem vse to vstvaril! Jaz sem tudi Tebe vstvaril**". In sicer zato sem te vstvaril, da bi mi teh par minut svojega življenja služil, spolnil svojo nalogo in se potem vekomaj osrečil pri meni v mojem naročju". Večno resnične so ostale besede: "V začetku je Bog vstvaril nebo in zemljo!

In res! To sporočilo je ostalo skozi tisoč let neskaljeno, nepokvarjeno do današnjega dne. Rod za rodom je umiral, svet se je spreminjal, vse je prišlo in odšlo, to sporo-

čilo pa je ostalo neomajeno, neovrženo, edino vrjetno in edino sprejemljivo našemu razumu. To sta vedela naša stariša, to so vedeli vsi rodovi tisočletij. O tem sporočilu so bili poučeni učeni Grki, prekanjeni Rimljani, prav tako kakor divji zamorci v Afriki ali Indijanci v Ameriki ali pa divji narodi v pragozdih. Da, bili so narodi brez omike, brez prosvete. Nič niso vedeli. Pojmi so jim bili o vsem popolnoma zmešani. Ali dobro so vedeli sporočilo: V začetku je Bog ustvaril nebo in zemljo! Vstvaril je tudi nje, in sicer da mu služijo in tako pridejo nazaj k Njemu, ker jih je le za se vstvaril.

In vendar kljub temu, da je odgovor na to vprašanje tako jasen našemu razumu, iskal je posvetni človek drugačnega odgovora, ki bi ga ne dajal pod gospodarstvo kakega Boga, ki bi ga ne zavezoval temu Bogu služiti, in mu dal kot namen življenje, jesti od prepovedanega sadu.

Zato pa najdemo v vseh časih može, ki so kot "modrijani", ali v našem času kot "učenjaki", učili, trdili, pisali in dokazovali razne nauke, ki naj ovržejo nauke tega božjega sporočila, sv. pisma.

Tako so res od časa do časa nastajali razni nauki in so se zasvetili na obzorju človeškega rodu, kakor novo solnce. Človeški rod jih je veselja omamljen pozdravljal. Tisoči, da milijoni so vrjeli in jim pritrjevali veseli, da je sedaj Bog Stvarnik odpravljen, da je odpravljena njegova sužnost, da so postali "svobodni", da lahko žive, kakor hočejo. Toda kakor je vsaka taka luč naenkrat zasijala, tako je tudi vsaka kmalu ugasnila. In človeški rod? — Spoznati je moral vselej svojo zmoto, pripoznati je moral Boga in da on brez tega Boga sploh živeti ne more. In z veseljem sreem se je vselej vračal nazaj k Njemu kot zgubljen sin in mu zopet služil z veseljem. Da, cela zgodovina človeškega rodu ni drugega, kakor samo ponavljanje te zgodbe zopet in zopet.

Taka najnovejša luč, tak "modrijan" ali "učenjaki" je zasvetil v našem času v osebi nekega nemškega "Darvina", in še pred njim "Kanta La Platta."

Prvi je zlasti iznašel, da je cel življe-

njski organizem, kakor rastlinski, tako živaljski, tako človeški nastal iz enega začetka, iz "celice" Celica, to je najmanjši košček, iz katerega je nastalo, ali iz katerega pravzaprav tudi obstoji, vsako živo telo, naj je to človeško, ali živalsko, ali rastlinsko. Na podlagi tega je začel potem trditi, da se je vse življenje razvilo iz ene prvotne celice, da je toraj človek nastal iz živalstva, živalstvo iz rastlinstva, rastlinstvo iz nežive zemlje.

Kant La Plat je pa oče nauka o začetku sveta, in sicer, kako se je razvilo solnce, zvezde, kako je nastala naša zemlja in kako se je razvila skozi milijone let, da je nastala to, kar je danes.

Ta dva nova nauka imata, kakor bomo videli v resnici nekaj v sebi, kar je vrjetno, da v marsičem celo popolnoma soglašata sporočilom, katerega nam piše sam Stvarnik v svojem sv. pismu.

Zato pa je ta svetla luč toliko lažje omamila človeški razum, da so ga milijoni po celem svetu navdušeno pozdravili in zakričali: "Živio! Boga Stvarnika nam ni več treba! Vse življenje se je razvilo iz "celice", celica pa iz prvotne tvari. Darvin in Kant La Platt to učita, mora biti že res! Najprvo je ta navidezna svetloba omamila učenejšje, višje kroge, od teh pa je prišla na nižje, da danes že tudi celo "učenjaki" "Konda" in "modrijani" "Kristani", pišeta članke za članki o Darvinu, o opici kot pračloveku itd. in prepevata slavospeve odrešeniku Darvinu!

Celi ta novi nauk, novo sv. pismo, se imenuje z latinsko besedo evolucija — nauk "o razvoju", ki uči, da se je vse stvarstvo razvilo eno iz drugega.

V kratkem je celi ta nauk ta — le:

1. V začetku je plavala po vesoljnem nezmernem svetovnem prostoru neka tvarina, podobna megli. (Od kod ta tvarina, tega ne Darvin, ne La Platt ne veda. Baje je večna, to je od vekomaj)

Ta megla se je pa enkrat začela vrteti. (Kako se je ta mrtva megla mogla začeti sama vrteti, ta dva učenjaka tudi ne veda).

Ta megla se je vrtela vedno hitreje in hitreje in se je vedno bolj in bolj sprije-

mala, zgoščevala in strjevala in objednem dobivala vedno bolj in bolj okroglo podobo.

2. V tej strjeni megli je pa enkrat nastal ogenj. Tako je postala cela nezmerna tvarina goreča kroglja. Ogenj je pa baje nastal vsled hitrega vrtenja.

3. Ko se je ta goreča masa tako vrtela, baje milijon let, začeli so se odtrgovati posamezni kosi. Tako na pr. se je potem odtrgal kos in se je sam dalje vrtil. Kmalu potem kos in zopet eden in tako dalje. Ti kosi so jeden naša zemlja, drugi mesec, drugi so zvezde itd.

Ti kosi so se sami dalje vrteli. Toda kolikor dalje so se oddaljevali od prvotnega gorečega kosa, ki je najbrže sedanje sonce, toliko bolj so zgubljali svojo vročino, so se ohlajali.

Tako je bilo tudi z našo zemljo, ki se je strjeval in tako je dobivala vedno bolj in bolj trdno površje, dokler se ni popolnoma strdilo. Dokaz za ta nauk jim je, da je še sedaj zemlja v sredini goreča, da zato kolikor globeje kopljejo v zemljo, toliko bolj je vroče. Kolikor bolj se je pa zemeljsko površje ohlajalo, toliko bolj se je krčilo. Kakor vemo, se vsa telesa ako so vroča razširijo, ako so mrzla krčijo. Zato pa je postala površina zemlje neravna, to je, cele plasti so izbruhnile ven iz zemeljske površine in to so sedaj gore. Pravijo, da je obličje zemlje, kakor obličje človeka. Kolikor starji je, toliko več gub ima! Dokaz za ta nauk so jim zemeljske plasti, iz katerih vidimo, da je sestavljena površina naše zemlje. In res vidimo na pr., da leže plasti v jedni gori skoraj navpik, druge leže lepo sorazmerno izbuhle, kakor bi jih kdo v sredi lepo vzdignil. Druge zopet drugače. To zlasti premogarji v zemlji lahko opažujejo, ko slede plastem rude.

4. Ko se je tako zemlja dovolj ohladila, nastala je naenkrat v zemlji iskra življenja — t. j. celica, ta prvotna celica, iskrica življenja. (Kako se je mogla vzbuditi sama od sebe, tega ti učenjaki ne vedo).

Ta celica se je začela razvijati in razvijati in iz nje je nastala rastlina. (Kako, tega zopet ne vedo.)

5. Iz te rastlinske celice se je pa razvilo po malem živalstvo. Najprvo so bili to sami "urhi" ali "paglavčeki", ki so plavali po vodah. Bili so baje prav taki, kakor so še dandanes "urhi" ali "paglavčeki", ki se izlezejo iz žabjih jajec. Iz teh paglavčkov so se razvila potem bitja, ki so bila podobna gadom ali kačam. Nekatere od njih so bile velikanske. In spomin na nje se je baje ohranil še v naših pravljičah o "lintvernih". Našli so baje v zemlji okamenela okostja teh kačjih naših praočtov. Ti "lintverni" so se potem zopet dalje in dalje razvijali, da so dobili noge in so zapustili vodo in zlezli na suho.

Tu so se potem zopet razvijali dalje in dalje, in sicer v slone, kamele, čaple, kokoši, ptičke itd. drugi zopet v ribe, postrvi, ščuke itd.

Živalstvo se je vedno bolj razvijalo in razvijalo in spopolnjevalo v vedno popolnejša bitja, tako so nastala bitja, kakoršne so slednjič sedanje opice.

6. Te opice so se pa zopet spopolnjevale vedno bolj in bolj in razvile so se v nekega prahistoričnega človega, ki je prebival v votlinah in skalah, to je bil "divji mož", pol človek, pol žival.

Za vsaki teh razvojev seveda je pa bilo treba milijonov let, da se je vse to lepo razvilo.

To je v kratkem cel nauk teh dveh mož, ki naj spodrine nauk sv. pisma, naj odpravi vsakega Boga Stvarnika, naj nas osvobodi vsake odvisnosti od njega in naredi iz človeka le navadno najpopolnejšo zver brez vsakega drugega namena, kakor da živi, uživa in zopet pogine.

Čitatelj je na prvi pogled sam lahko opazil da so nekatere stvari v teh naukih, čemur tudi mi pritrdimo, ki so vzeti pravzaprav iz sv. pisma. Objednem pa je lahko takoj tudi opazil, da so ti nauki smešni, nerazumljivi in jako pomanjkljivi, da nas puste v nejasnosti ravno tam, kjer bi mi ravno najbolj hoteli jasnosti in pojasnil. Tako nam n. pr. prav nič ne povedo, od kod je bila ta prvotna megla? Kako je to, da se je ta megla naenkrat začela gibati? Kdo jo je zavrtel? Kako je nastala ta prva iskrica življenja, ta celica? Ako se je res

tako lepo vse razvijalo, kakor pravijo, kdo je dal te postave naravi, da je vse to delo tako popolno, tako dosledno dovršeno. Od kod človeški razum itd.?

Toda ravno to pa je, kar želi človeški razum izvedeti, česar pa ta dva moža ne moreta pojasniti. Tudi ne vesta prav nič pojasnil za besedico "večno", ne od kod je neizmerni svetovni prostor, v katerem

plavajo te velikanske kroglice, kakor so solnce, zemlja, mesec, zvezde.

Toda moj razum hoče imeti pojasnila največ ravno v teh stvareh. Vržamem, da ni nastalo stvarstvo naenkrat, da se je razvijalo, oziroma da se še razvija ali bolje bliža svojemu koncu. Toda to pa še ni odgovor na vprašanje: od kod je svet?

Prikaže se mu pa angelj iz nebes, ki ga krepča. In ko ga obide smrtna groza, še bolj goreče moli; njegov pot je pa kakor krvave kaplje, tekoče na zemljo.

EUKRATIDA.

K.

(Dalje.)

Novica iz Rima.

Še le jutranje hladnejše sape so predramile skušanega Oteomera iz globoke zamišljenosti.

Ravno se je prikazal prvi trak mogočne jutranje kraljice, ki je prisijala izza Hispanskih gora, ko se je predramil.

“Da! Modrost in razum več doseže kot sila, zlasti tukaj”, je spregovoril polglasno sam za se. “Eukratida ni, da bi se dalo kaj z silo ali surovostjo doseči. Poleg tega, pa, ali ni moj otrok? — Kristijana je! Toda otrok moj ostane. Ali jo imam sedaj kaj manj rad? Ali se mi ne zdi, da bi bilo moje življenje tudi brez Eukratide kristjane neznošno? Saj mora biti kristjana že dalje časa. Pa, ali mi ni bila ravno zadnje čase veliko ljubeznjivejši otrok kakor preje? — Da, da! Popolnoma drugače moram začeti. Strast slepi in ničesar ne doseže.”

Tako sam z seboj govoreč je šel počasi, odločnih korakov zopet prejšnji stari Oteomero proti palači.

Legel je k počitku in blagodejno krepilno spanje ga je zazibalo v globok sen, iz katerega ga je prebudil suženj, ki ga je poklical k obedu.

Kakor bi se ne bilo prav nič zgodilo, prišel je Oteomero v obednico, kjer je že čakala nanj Eukratida.

Kakor vselej mu je tudi danes stekla nasproti, ga poljubila na čelo in mu želela “dobro jutro”. Ta pozdravni poljub je sprejel danes nekako hrepeneče, zlasti po burnih urah preteklega dneva in pretekle noči. In naravno! Kakor bi se še le sedaj zavedel sladkosti teh ljubečih hčerkinih poljubov, poljubil jo je nazaj tudi on.

“In to bitje naj jaz sovražim? Naj jo pahnem od sebe in to zaradi vere? radi

prepričanja?” si je mislil in z nova jo je poljubil.

Eukratida je razumela očetova čuvstva in pomen teh dveh poljubov na čelo, katerih prej ni dobivala, in bila je vesela.

Sedla sta k mizi in se pogovarjala, kakor preje vedno. Oteomero je izpraševal o raznih poslih okrog hiše in Eukratida mu je poročala prijazno.

“Lupercij je zunaj in želi vstopa,” naznani suženj vratar.

“Naj vstopi!” reče kratko Oteomero in mu hiti nasproti.

“Ave! Dragica moja,” seže Lupercij v roke Eukratidi, ko mu je tudi ona prihitela nasproti. “Kako je danes?”

“Amice, kakor vedno. Hvala za vprašanje. Sedi tu k nama! Gotovo še nisi obedoval.”

“Ne! Važno novico vama prinašam, zato sem tako prihitel.”

“In ta je?” vpraša Oteomero.

“Imamo novega prefekta!”

“Novega prefekta?”

“Da! Danes je prišlo imenovanje od našega božanskega cesarja.”

“In kdo je ta?” vpraša Eukratida.

“Uganite!”

“Galerij Municij Kast,” pravi mirno Oteomero.

“Od kod to veste? Da, on je in je baje že na poti iz Rima, kjer se je mudil zadnje mesece.”

“Izborni! Toraj sem dosegel, kar sem želel.”

“Kaj?” vpraša začudeno Lupercij. — “Kaj? Ti si to dosegel, Oteomero? Ti si delal za tega človeka? Ali ga pa tudi poznaš?”

"Da, poznam ga toliko, da vem, da je on mož, katerega ta trenotek potrebuje Portugalska. "Oči so se mu zaiskrile in za trenutek je zmagala očeta Oteomera krvoločna narava pogana in smrtnega sovražnika kristjanov.

"Eukratida, varuj se ga! To je pohotnež, ničvrednež, da ga ni jednekega v cellem rimskem cesarstvu. Cela Portugalska ga pozna kot človeka, katerega se je treba na sto korakov ogniti!"

"Da, da! In vendar je on edini mož za naše razmere, v katerih je Portugalska danes."

"Kako to misliš, Oteomero?"

"To boš videl."

Suženj je vstopil in pretrgal nadaljni pogovor.

"Poslanec iz Rima je tukaj in želi govoriti z senatorjem Oteomero."

"Aha! Cesar sporoča o imenovanju. Oprosti, dobri Lupercij! Eukratida, zabavaj milega nam gosta dokler ne pridem," in odšel je.

"Ali poznaš natančneje tega Kasta?" vpraša Eukratida, ki ga ni poznala, dasi je čula že večkrat o njem.

"Da, poznam ga. Bila sva v Rimu veliko skupaj. Toda nikdar nisva bila prijatelja. Studilo se mi je njegovo življenje. Gorje Portugalski, da pride ta človek nazaj!"

"In čudno, čemu ga oče tako želi sem," in Eukratida povese žalostno glavo, kakor bi jo težka slutnja uklonila, katera se jo je polastila.

"In okruten je! Krvoločan, da se mi je studil. Nero mu je bil že od nekdaj ideal pravega Rimljana."

"Ali ni to čudno?"

"Eukratida, ti seveda si kristjana in imaš druge pojme o vsem. Vendar povem ti, da se tudi meni kot Rimljanu studi naše javno življenje, zlasti naša krvoločnost. Kako se naslanjamo na krvi ubogih gladijatorjev (borilcev) v našem gledališču. Globoko smo padli! Toda Kast je človek, ki prekosi vse, kar sem kdaj videl krutosti in nemoralnosti."

"In strasten sovražnik kristjanov je?" vpraša Eukratida v vidni zadregi.

Kakor bi ga mraz stresel po cellem telesu, stresel se je pri teh besedah Lupercij in zardel.

"Eukratida, boj se ga!" Kakor bi ga nekaj dvignilo s sedeža, vstal je naglo in pokleknil pred divan, na katerem je slo-nela Eukratida. Prijel jo je za roko in jo pritisnil na lahko k svojim ustnicam. Solze so mu zalesketale v očeh.

"Otrok moj, divji jastreb se bliža! Nevarnost gre tudi za te! Kristjana si, to si večeraj priznala. Kast bo preganjal to sekto z ognjem in mečem!"

"Lupercij, v božjih rokah smo!"

"In vendar ko sem zvedel, da je on imenovan prefektom, zatrepetalo mi je srce — za te — kakor bi te že videl v rokah rabeljnovih. Zbolelo me je srce in sem prihitel sem." —

"Kakor bode Bog hotel!"

"Eukratida, kajne saj si se že premislila?" —

Eukratida ga prime za roke in vzdigne ter na lahko posadi nazaj na njegovo prejšnje mesto.

"Lupercij, povedala sem, da sem po božji milosti kristjana, toda vedi, da sem pripravljena na vse. Ako me Bog vredno spozna mučeniške krone, bodi hvaljeno njegovo ime."

"In vendar, Eukratida! — Misli na me?"

"Na te? Kaj misliš s tem Lupercij? — Lupercij, ti si mladenič, do katerega imam spoštovanje, kakor še nikdar do koga drugega. Vendar..."

"Eukratida, saj veš kako te ljubim..."

"Lupercij, bodi mož! Povedala sem ti, da nikdar tvoja biti ne morem."

"Eukratida..."

"Govoriva raje o čem drugem!"

Oteomero vstopi vidno zveseljen.

"Da, je že res! Kast je imenovan prefektom Portugalske. Naš božanski cesar mi sporoča, da je z veseljem imenoval mojega kandidata, da je že na poti in da naj vse potrebno pripravim za sprejem. Po sporočilih, katere sem dobil, bode prišel sem že za kaki dober teden. — Sedaj pa treba na delo. Prirediti mu moramo sprejem, kakor jih je še malo prefektov do-

bilo tu v tej deželi. Lupercij, smem računati na tvojo pomoč?"

"Oteomero, prišel bom k slovesnostim, ako pride pred mojim odhodom. Toda da bi kaj sodeloval pri pripravah za sprejem tako podlega človeka — odpusti mi, ne morem!"

"Lupercij, ti se motiš v njem."

"Oteomero, kaj pa, ako se ti motiš? Po znam ga, kakor bi ga imel tu na dlani pred seboj."

"In vendar je mož, kakoršnega nam treba."

"Oteomero, Oteomero! Mislim, da sem ti že enkrat omenil, glej, da se ne bodeš še kesal, da si dobil sem na Portugalsko nazaj to zver v človeškem telesu."

Oteomeru se ni dopadlo, kar je povedal Lupercij. Jezilo ga je in čutil se je užaljenega. Vendar zakril je svojo užaljenost in mu rekel mirno. "Ne bode tako hudo, ne! Ti ga napačno sodiš! Sicer je pa še senator Oteomero živ. Marsikako previsoko glavo sem že ponižal in tudi Kastovo bom, ako bode hotel zrasti previsoko. Ne bode smel pozabiti, da sem ga jaz naredil prefektom."

"Da, morda ne bode. Toda moč bode pa le on imel v rokah."

"No! No! No! Le ne vidi vse tako črno!"

Dolgo so še posedeli skupaj po obedu v prijateljskih pogovorih, ki so se pa vrstili le bolj okrog vsakdanjih stvari. Zlasti zgovoren je bil Oteomero. Videlo se mu je, da ga je novica zveselila in spravila v dobro voljo. S živahno zgovornostjo je pripovedoval doživljanje iz svojega življenja.

Pozno popoldne je bilo, ko so se razšli.

Oteomero je vesel odhitel v krog svojih prijateljev na delo, da čimpreje vse uredi za sprejem Municipija Kasta.

Lupercij je pa odšel težkih korakov in še s težjim srcem. Še vedno je namreč upal, da bode pridobil Eukratido za se, katero je ljubil s celim mladeniškim svojim nepokvarjenim srcem.

"Jastreb prihaja, jaz moram pa odhajati." In težke slutnje so padle na njegovo dušo.

Eukratida je pa v svoji sobi sklenila svoje roke v gorečo molitev in molila: "Oče, ne moja, ampak Tvoja volja naj se zgodi. Vse, sem pripravljena pretrpeti, samo o Bog, daj mi očeta — in Lupercija, da bodeda oba spoznala Tebe, Gospod Jezus."

(Dalje prihodnjič.)

O hudobija in krvoločnost človeška, prikovan je sedaj Gospod na les križa, ali si sedaj zadovoljna?

Da, prikovane so roke in noge, prikovan je Jezus na svoje strašno smrtno posteljo! Ne sme imeti polajšave, da bi umrl leže. Viseti mora med nebom in zemljo, kajti njegova žrtev naj zveže zopet razžaljeno Očetovo sree in človeško grešno srce. Celi svet, celo stvarjenje naj vidi, kaj daruje zanj Sin božji! Celi svet, cela narava, nebo in zemlja naj je priča strašnega smrtnega boja Onega, ki je vzel nase greh, ki je vzel nase kazni za greh.

Človeštvo naj gleda te strašne rane! Naj gleda to kri. To krvavo obličje! Naj gleda to telo, kako se bode cele tri ure krčilo, kako treslo, kako trepetalo, kako zvijalo. da bode kupilo človeka od satana za Boga.

Da, videli bodo, koga so prebodli! Videli bodo lahko drago ceno, s katero so kupljeni. Videli bodo lahko, kako strašno maščevanje zato zaslužijo ako toliko žrtev, toliko ljubezen prezirajo in zavržejo!

In zato so rabeljni skopali jamo in dvignili sv. križ z Jezusom in ga zasadili vanjo.

O človek, tu sem pridi sedaj in poglej! O, vi vsi, ki greste mimo po poti, ki tako

lahkomišljeno greste mimo Gospoda za hudičem, za grešnim življenjem, za brezverci, postojte malo! Poglejte na ta sv. križ! Poglejte v ta obraz in premislite ali je še kaka bolečina, kakor je ta? Pomislite, ali je še kaka ljubezen do vas večja, kakor je ta, ki da toliko ceno za vas ki toliko žrtvuje za vas?

Tako je visel Gospod med nebom in zemljo!

Jezus je bil križan. Sovrašstvo je slavilo svoje strašno slavlje. Križan je prezirani Nazarejec! Prikovan je! Nič več ga ne bo! "Ha, ha! sedaj se pokaži, ako si res sin božji, stopi s križa"! In vse ga je zasmehovalo in zapuščalo. Nikjer sočutja, nikjer usmiljenja. Od vseh strani samo mrzli dih sovrašstva. Ko bi se pač upal sočuvstvovati s hudodelnikom?

Blizu poldne je že bilo, ko se je prikazalo iznad glav množice ljudstva na Golgoti ono znamenje, pred katerim je vstrepetal zemlja, je zatemnelo solnce, znamenje, po kateremu so hrepeneli tisočletja narodi zemlje, znamenje našega odrešenja — sv. Križ z živim telesom Jezusovim.

Tedaj je prišel veliki odločilni trenutek. Duhovi, srca se naj sedaj razločijo! Dva tabora morata nastati: za križ in proti križu!

In res!

Kje so tisoči, ki so še v nedeljo kričali: Hosana sinu Davidovemu! Kje so tisočeri, ki so bili čudodelno nasiteni v puščavi in ga hoteli razglasiti za kralja? Kje so vsi slepi, gluhi, kruljavi, bolni, ki so tako zapupno klicali za tem Jezusom: "Sin Davidov, usmili se me!" Kje ste vsi učenci in prijatelji Jezusovi? Zakaj ne pridete k njemu v teh strašnih njegovih urah?

Nikogar ni!
Ah, kako si
Sin človekov
zapuščan,
kakor ni bil
med zemljani
še noben!

Ne! Svet je z Jezusom le kot mogočnim prerokom, ki dela velika znamenja, ki ozdravlja bolnike, obuja mrtve, toda Je-

zusa Križanega — bah! tega svet noče! Zato, kaj čuda, vse ga je priklinjalo in zapuščalo.

Golgota se je začela prazniti.

Pač eno sree ti je ostalo, Jezus, zvesto materino sree.

Kot razbojnika so te obsodili, kot razbojnika križali, kot zapeljiveca preklinjali, toda le . . .

Stabat Mater dolorosa,

Mati žalostna je stala pod križem zvesta in trpela.

Tedaj je pa priklopela tudi materina bolečina do vrhunca. Jezusov smrtni boj, njegove poslednje ure življenja so tukaj! O Mati! Hiti od tod, hiti od tega strašnega kraja, da ti ne počí sree pod strašnim pritiskom srčnih bolečin! Poglej sina, kje je! Poglej ga, kakšen je! O, mati, hiti proč, nikar ne pojdi pod križ!

In vendar grem!

Saj On je moje dete

in moje vse;

le zanj sree živi

le zanj sree mu mre.

In stopila je pod križ njegova Mati Marija. Pristopilo je ono veliko sree, ki naj sodeluje pri tej strašni daritvi. In tedaj sti se strnili dve veliki, dve ljubeči sree v eno veliko žrtev, žrtev vseh časov, vseh narodov v spravno žrtev za grešno človeško sree. Jezus umirajoč na križu, Mati gineča pod križem, oba pa v neizmernej boli in gorju.

O, koga bi ne ganilo,
ko bi videl Mater milo
s Sinom, kaj trpi strašno?
Za odkup vsega naroda
Vidi Jezusa Gospoda,
ki v bolesi tam ječi.
V Sina svoj pogled upira,
ki v britkosti že umira
in strašno, strašno trpi.

O, Mati, kdo naj razume tvojo bol?

O, mati slovenska, hočeš li okusiti vsaj kapljico morja bolečin te matere? Poglej svoje tolikanj ljubljeno dete, ki se ti na tvojem naročju tako ljubko smehlja, tako ljubko steguje svoje ročice proti tebi in ponavlja sladko besedico "mama"!

To dete, kot punčica očesa ljubljeno, ti vzamejo in pribijejo na križ. Ti stojiš pod križem. Vidiš strašne njegove rane, vidiš strašen njegov smrtni boj, čuješ preklinjevanje, s katerim mu sovražnik greni še zadnje trenutke. Čuješ ga klicati: "žejen sem"! Pa mu ne moreš podati kapljice hladilne vode! Čuješ ga v strašnih mukah nortranje zapuščenosti klicati z velikim glasom: "Moj Bog, moj Bog, zakaj si me zapustil"! Ti pa — priča vsega tega, vendar mu ne moreš nič pomagati. Mati, uživi se v to premišljevanje in razumela bodeš mo- rje bolečin te matere.

Kako je mogla mati
na križu sina zreti
najljubše bitje svoje
med smrtnimi trpeti?

Toda:

Ni pogleda
od sina obrnila,
ko bil tako je zapuščen:
le materin pogled
ostal je še pri njem.

In:

Ko drugi vili so roke
v obupu in britkosti
v sovraštvu in divjosti —
le Ona stala je molče!
Ihtela s tihimi solzami
kot v pušči ranjen pelikan
molila z vdanimi rokami
kot angelj v kamen izklesan.

O zvesta ljubezen!

Stabat Mater

O človek, kaj pa ti? Tudi ti se moraš odločiti: ali hočeš z Jezusom in z njegovo materjo tukaj trpeti, ali pa z Judi preklinjati Križanega.

Ave Crux! — Pozdravljen križ!

Ali pa: "krucifiks"! Proč ž njim!

Izbiraj si sam!

Pod križem se je ločilo človeštvo. Moč pekla je bila strta. Dobili smo tedaj prostost otrok božjih, v kateri moreš klicati "Abba — oče"! t. j. smeš imenovati svojega Boga očeta in biti njegov srečni otrok, ali pa moraš zmajevati z glavo, se posmehovati na križ in klicati: Ha, ha! Drugim si pomagal, sam sebi ne moreš? Ako si sin božji, stopi s križa in verovali bomo vate".

"Haha! Krščanstvo! Ako je res Kristus Bog, zakaj se nam ne pokaže? Zakaj se pusti sramotiti! Zakaj sebi ne pomaga! Vera je humbug! Vse je humbug!"

Izbiraj si sam, o človek. Svobodno voljo imaš.

Toda čuj! Strašen potres! Zemlja se je stresla! Solnce je postalo krvavo rdeče. Mrtvi so vstajali. Vse beži v mesto. Kaj je to? Konec sveta?

Ne! Ni še konec sveta, konec je sužnosti, konec gorja! — Jezus na Golgoti je nagnil glavo in — umrl za te! umrl za me. Za tvoje in moje odrešenje.

O človek, vstrajaj, vstrajaj pri križu z Materjo Marijo. Vstrajaj, naj se zemlja trese, naj divja pekel, le ena je rešitev v Jezusu Križanemu!

Stabat Mater dolorosa.

POVEST PROLETARCA.

Prevorski.

"Toda vendar povej čegav si, gotovo si se zgubil v gozdu." Besede so bile tako blagohotne, da je deček milo zajokal. Mož se začudi in stopi bližje. "Zakaj pa jokaš? Saj ti ne storim nič žalega. Od kod prideš?"

"Bil sem pri potujočih glumačih, kateri so me hoteli prisiliti, da bi kradel, pa sem jim ušel."

"To je lepo! Ali kako si pa prišel v to družbo?"

"Moji stariši so mrtvi in mene so hoteli dati v zavod in ušel sem pred durmi, kamor so me hoteli zapreti."

Možak ni mogel vsega razumeti, vendar je čutil, da se je odigral v mladem življenju tega dečka žalosten slučaj.

"Pojdi z menoj! reče prijazno. To noč

bodeš pri nas prenočeval in jutri bomo nadalje govorili."

"Gospod," zaprosi deček s tresočim glasom, "jaz hočem vsako delo delati, stradati, tudi tepen biti, samo da me ne zaprejo."

"Bodi brez skrbi, mogoče ostaneš še pri nas. Pojdi sedaj z menoj in med potjo mi bodeš pripovedoval, kako si prišel sem, samo lagati ne smeš!"

Nace je pripovedoval dobrosrčnemu možu vso svojo povest, tudi ni zamolčal, da je za svojo lačno sestrico ukradel dve žemlji.

Doma je bilo veliko začudenje, ko pride gospodar s tujim dečkom domov. Hlapci in dekle hite skupaj in povprašujejo, ali gospodar molči. Žena njegova je bila ravno tako dobrosrčna, in ko ji je pripovedoval kako je dečka našel in celo ubožstvo sirote brez očeta in matere, se je razjokala od sočutja. Ko se je Nace okrepčal so ga spravili spat v ravno tisto postelj, kjer je prej spal sin edinee.

"Mogoče je ljubi Bog nama poslal tega dečka v nekako nadomestilo za našega umrlega otroka, da se tako vadimo v usmiljenosti do ubogih sirot," reče žena.

Tako je bilo sklenjeno, da Nace ostane za pastirja pri hiši in če bode poraben, tudi za druga dela.

"Deček ima zaupne in zveste oči," reče žena, "in je imel tako rad sestrico, gotovo ni zloben. Za cigane ni hotel krasti in jaz mislim, da ima dobro in nepokvarjeno sree."

"Na vsak način bodem pri pristojni oblasti povprašal, kako je s fantom, ker nočem imeti kakih neprilik zaradi tega. Če bodo zvedeli, da hočem fanta obdržati, ne bodo nasprotovali, vsaj upam, da ne."

Nace je postal pastir pri Hriberskih. Bil je prijazen, marljiv in postrežljiv in kmalu si je pridobil srea cele hiše, tudi pri obeh hlapcih je našel zaupanje, dasi sta ga od začetka gledala nezaupljivo.

Gospodar je pisal v mesto, kamor je bil Nace pristojen. Odgovor je bil zadovoljiv. Kakor je že prej rekel, da bode dečka za svojega vzel, če bo odgovor dober, tako je tudi izpolnil. Odgovor se je glasil: "Deček je sin revnih, pa poštenih starišev.

Vzgojili so ga dobro. Sicer se je enkrat spozabil, pa to je bilo vsled neizprosne gladi. Hoteli smo ga dati v sirotišnico, ker pa vemo da bode pri vas oskrbljen in ga bode vzgojili za dobrega in poštenega človeka, Vam ga priporočamo v oskrbo. i. t. d.

Da je v teh besedah trdosrčnost hotela biti zakrita, ni opazil tega dobri mož. Bilo mu je dovolj, da ni vzel kakega nevredneža pod streho.

Za Naceta so se začeli sedaj srečni časi. Ni mu bilo treba trpeti lakote, imel je toplo obleko in mehko postelj. Dela je imel vedno dovolj. Hlapcem je nosil slamo in seno, deklam je nosil vodo iz vodnjaka, za gospodinjo je nakupoval v bližnjem trgu in na večer se je igral z dvema domačima hčerka. Pripovedoval jima je v večernem mraku povesti in ko so prižgali luč jima je risal razne podobe na papir, katerega si je z dovoljenjem gospodinje kupil v trgu. Nobena stvar mu ni pretežka, nobena pot predolga, vedno je bil vesel in dobre volje.

"Naš Nace je v resnici božji blagoslov za našo hišo," reče nekega večera gospodinja svojemu možu. Samo škoda, da ni boljših starišev, ker ima v resnici dobro sree.

Možak se zadovoljno nasmehne, saj je tudi on že opazil, kako njegova žena dečka ljubi in veselil se je tega.

"Včeraj sva se srečala s g. župnikom," reče mož. "Povpraševal je po našem varovancu in mi je povedal, da tako vzglednega dečka že dolgo ni videl. V krščanski nauku je prvi. Zgodbe sv. pisma ne zna nobeden tako, kakor on. Dečko še lahko kaj postane."

Gospodinja vzdihne, spomnila se je svojega umrlega sina. "Ljubi Bog nam je s tem dečkom poslal blagoslov in tolažbo v našo hišo."

Nace se pa tudi noben večer ni vlegel k počitku, da se ne bi preje na kolenih zahvalil ljubemu Bogu za vse dobrote in prosil blagoslova za svoje dobrotnike. Nikdar tudi ni pozabil svoje pokojne dobre mamiče, in svoje male sestrice, priporočaje ju Njegovemu varstvu.

Najlepše življenje za njega je pa nasto-

pilo spomladi, ko je narava bujno ozelene-la in je vsako jutro pasel živino na gorskem pašniku. Razgled na zeleni gozd, na bujna polja, krasno petje ptičic je prijalo njegovi po lepoti žejni duši. Vsak čas je porabil in marljivo risal krasno pokrajino. Zvečer ga je pa željno pričakovala doma desetletna Lizika, kateri je vsakokrat podaril svoje risarije. Kot veliko dragocenost je mala deklica hranila te liste. Za njo je bil Nace vzor umetnika.

"Naša mala je kar zaljubljena v Nacea", pravi gospodar šaljivo svoji ženi, "nazadnje bode to še lep parček."

Tudi žena se je smehljala in v dnu duše je čutila, da bi kaj tacega ne bilo nemo-goče.

* * *

Bilo je krasno jutro, polno spomladanske lepote, katere nudijo naše sinje gore in zeleni pašniki ob obsevu vshajajočega solnea. Nace je sedeč med svojo živinico razgrnil papir in započel novo sliko. Slikati je začel malega telička, ki je zadovoljno pred njim ležal v travi. Oči so se mu svetile in njegova lica so odsevala od sreče. Kakor ravnokar, še ni bil nikdar tako dobro pogodil slike.

"Dečko, ti si pa res umetnik!" se oglasi v globokem basu mož, ki ga je za hrbtom že dalje časa opazoval.

Deček se iznenadeno obrne in vidi tuje-ga moža, ki je pripognjen čez njegove rame opazoval s skušenimi očmi risarijo. Mož je mel v levici velik kovček in v desnici ogromni nekoliko osiveli solnčnik.

Bil je slikar, ki je po okolici nabiral vzorce za svoje umotvore. Poleg dečka odloži svojo ropotijo in vzame dečku papir z risarijo in ga opazuje. Na obrazu mu je bilo videti zanimanje.

"Čudno", spregovori kakor sam za se. "V tem dečku biva duša pravega umetnika! In tak talent tiči tukaj med neumno živino?"

"Kje si se pa učil slikati?" ga vpraša.

"Nikjer! Sam sem začel".

"To sem si mislil! Dar umetništva hodi svoja pota. Ali imaš še en prazen list?"

Deček vzame kos papirja in ga ponudi prijaznemu tujeu.

Ta se vsede nasproti dečku, položi papir na svoj kovček, oboroži se z svinčnikom in zapove Nacetu naj nekoliko časa sedi prav miren.

Nace je videl, kako kroži svinčnik po belem papirju, a se vendar ne gane.

Po preteku ene minute mu je izročil tujec papir, na katerem je bil naslikan Nace, kakor je bil dolg in širok, prav tak, kakor če se je pogledal doma v ogledalo.

"Gospod! Vi ste gotovo slikar", reče zaupno in s spoštovanjem gleda čudnega tujea.

"Uganil si", odgovori tujec smehljaje, "in tudi ti lahko postaneš, samo če ho-češ!"

"Kako rad, ljubi gospod, ali jaz sem reven. Služim za pastirja pri bogatem kmetu, katerega imam zelo rad".

"Tako, tako! Bomo videli, kaj se da narediti". Na to slikar vstane in s sanjavimi očmi ogleduje krasno okolico.

"Ali smem obdržati vašo sliko", vpraša Nace, "to bi rad nesel naši Liziki."

"Kateri Liziki?"

"Naši Liziki! Hčerki mojega dobrotnika, katera je tako dobra z menoj."

"Ali nisi sin tega gospodarja na Hribu?"

"Ne, jaz sem le sirota, katere so se ti ljudje usmilili."

"Tako, tako! Bom pa govoril z gospodarjem — — — "Kedaj ženeš živino domov?"

"O mraku".

"Dobro, jaz te bom tam počakal". Nato vzame svoj veliki solnčnik in lesen zaboj in odkoraka počasi proti kmetskemu dvoru. Nace je dolgo gledal za njim, dokler mu ni izginil ob ovinku. Vesel je zavriskal in v srečo je čutil nekaj blagodejnega, nekaj prijetnega.

Pri Hriberskih so bili zelo iznenadeni ob prihodu tujea, kateri je povedal, da v mladem pastirju tiči slikarska nadarjenost in da mora deček na vsak način v slikarsko šolo. Gospodar je menil, da nekoliko slikarije ne privede človeka do belega kruha, pač pa da ima na njegovi kmetiji zajamčeno prihodnjost. Saj je vzljubil dečka, kakor bi bil njegov lasten sin.

(Dalje prihodnjič.)

(Dalje.)

3. Jako bi bilo želeli, da bi se po posameznih naselbinah zahtevalo, da so cerkveni možje in cerkveni kolektorji udje podružnice, oziroma, da se od vsakega cerkvenega moža zahteva, da je ud društva. Po angleških župnijah, kjer je "Holy Name Society" se je upeljala ta navada in se je izkazala kot jako uspešna za cerkev in za društvo. Društvo je strogo cerkveno, zato naj imajo udje posebne pravice pri župniji.

4. Vsaka podružnica mora biti tudi ognjišče narodnega rodoljubja. Zato je njena dolžnost, da širi med narod slovensko narodno zavest.

5. Podružnice Zveze so pa tudi izobraževalna društva, ki skušajo zlasti med svojimi člani razširiti izobrazbo in napredek. Zato naj bi si vsaka podružnica omislila svojo društveno dvorano ali vsaj društveno sobo.

Tu naj bode knjižnica in čitalnica, kjer dobivajo udje na razpolago vse dobre slovenske časnike in knjige.

Tu naj se društveniki shajajo ob večerih k pošteni igri ali zabavi ali k prijateljskim razgovorom.

6. Podružnice kot take ne smejo imenoma posegati v politične boje. Vendar pa imajo dolžnost svoje člane zanimati za naše javno političsko življenje. Tu naj udje dobivajo pojasnila o strankah, ki iščejo naših glasov. Zlasti naj pa vsaka podružnica razvije živahno delovanje v to, da bodo vsi udje postali državljani Združenih držav. Zato naj se ustanovi pododbor, ki pomaga udom dobiti državljanske papirje, ki jih poučuje za skušnjo za veliki državni papir, preskrbi priče, i. t. d. Tukaj naj gre podružnica svojim udom kolikor le mogoče

na roke, da bodo imeli udje korist od podružnice.

7. Podružnica naj redno prireja predavanja in poučne predstave. Zveza bo preskrbela od časa do časa posebne brošurice o vseh perečih dnevniških vprašanjih ter jih bo razposlala po podružnicah. Iz teh brošuric bodo posamezne podružnice lahko posnemale svoja predavanja. Ako bo Zveza napredovala toliko, preskrbela bo posebnih mož predavateljev, ki bodo na razpolago raznim podružnicam v ta namen. Z veseljem bo tudi dajala vse podatke raznim udom podružnic, ki bi sami hoteli predavati. Ako bo mogoče, bo Zveza lahko preskrbela raznih slik na steklu za predavanja, katere bodo pojasnevale predavanja.

8. Gledališke igre in dramatične predstave naj podružnica kolikor le mogoče goji in pogosto prireja. Ako je v naselbini že kako dramatično društvo, naj se ga skuša pridobiti, da pristopi k Zvezi in k podružnici ter naj potem deluje skupno.

9. Enako naj se goji narodno in cerkveno petje. Ako ni v naselbini še pevskega društva, naj podružnica med svojimi člani ustanovi pevski zbor.

10. Priporočajo se tudi godbeni društveni oddelki.

11. Jako bi bilo želeli, da bi vsaka podružnica Zveze postala tudi podružnica društva "Sv. Rafaela za slovenske izseljence", ki bi skupno s tem prekornim društvom delovalo v pomoč slovenskim izseljencem in za ureditev slovenskega izseljeniškega vprašanja.

12. Redni prispevki udom takih podružnic naj so najmanj 10c. na mesec. Od te svote dobi Zveza na leto 25c., drugo ostane

v društveni blagajni za njegove namene. Ako ima podružnica čitalnico, društveno sobo, potem morajo biti seveda prispevki večji.

13. Vsaka podružnica mora strogo paziti na novovstopajoče ude, da bo sprejemala samo take, ki morejo biti sprejeti tudi v Zvezo. Zato mora biti vsakdo najprej sprejet v Zvezo, predno je član podružnice.

14. Vsaka podružnica sme poslati na konvencijo Zveze toliko udov, kolikor hoče, mora pa poslati najmanj jednega. Stroški za pot naj se delegatom povrnejo iz društvene blagajne, vendar samo stroški za železnico, ne pa drugih stroškov.

15. Vsaka podružnica ima pravico zahtevati, da se enkrat vrši v njih naselbini letna konvencija. Zato naj se vrše konvencije, kolikor le mogoče vsako leto drugje.

16. Vsako leto pošlje podružnica Zvezi natanjčno poročilo o svojem delovanju in finančnem stanju ter prispevke za Zvezo.

—o—

Ali bomo mi katoliški Slovenci vedno spali?

Po mojem mnenju je "Ave Maria" edini list, ki v resnici odgovarja razmeram našega katoliškega naroda v Ameriki. Žalibog, da je samo mesečnik in pa tako malo razširjen.

(Naš list je tretji list po številu naročnikov. Do sedaj ga prekosita samo "Glasilo" in "Glas Naroda". Urednik.)

Kaj delate vendar zastopniki po raznih naselbinah?

Ali ne vidite na delu zastopnikov nam sovražnih listov, ki vedno kar mrgolijo po naselbini?

Kaj naj mi katoliški možje vedno spimo? Ali naj ima sovražnik vedno prosto pot v naše polje? da zasejava ljuliko v naše plodovito polje. Tu na tem mestu prosim vse zastopnike "Ave Maria" širom ameriške Unije, da stopijo na delo z vsemi svojimi močmi in razširjajo list, kar je v njihovi moči. Cenjeni rojaki pa naj ne pridejo z izgovorom, da imajo že preveč listov in stroškov. Za ta list, dragi rojaki, Vam ne bo nikdar žal, če si ga naročite.

Prepričan pa sem, da vsakdo in vsaki naročnik, ki se naroči na "Ave Maria", ga tudi nikoli opustil ne bo, kajti v njem dobi človek toliko podučljivega čtiva in toliko pravega katoliškega duha, kakor v nobenem drugem listu v Ameriki ne.

Tega lista Vam tudi ne bo treba skrivati pred svojo deco, kakor morate druge liste, ampak boste še celo veseli, če ga bo Vaša deca čitala, kjer v njem bo našla samo koristno in podučljivo katoliško čtivo. Zato raj kličem: "Naprej za "Ave Maria"! Naprej, da nas bode začela čimprej bolj pogosto obiskovati, vsaj vsak teden enkrat! Kajti mesečnik je premajhen in prekasan, da bi odgovarjal našim idejam in potrebam naših katoliških mož.

Rojak! Če imajo toliko poguma naši sovražniki, da so si postavili za svoje blazne ideje že toliko nam sovražnih listov, da po njih blatijo nas in sveto vero, katero so nam zapustili naši očetje, moramo ga imeti tudi mi!

Drugo najvažnejše vprašanje pa pride na vrsto in to je "Zveza katoliških Slovencev". Zadnji članek, "Ustava Zveze" priobčen v "Ave Maria", pravi, da se je oprekalo, ko se je šlo za ustanovitev Zveze K. Slov. da se hoče zagospodovati nad ameriškimi Slovenci.

Tega naj noben rojak ne misli! Vsaj vendar mi nismo take neznačajne šleve, kakor so chicaški socijalisti. Oni so taki, da hočejo s svojimi še nikdar poštenimi jeziki in prsti imeti kontrolo nad vsem. Predno bodo pa to dosegli, čakali bodo še dolgo.

Vzemimo si, dragi rojaki za vzgled S. N. P. J. Ko so socijalisti ustanovljali to jednoto, so metali na vse mogoče načine ljudstvu pesek v oči, in jih tako prevarali, da so postali njeni člani. In danes, ko se je nabralo v njeno blagajno par deset tisoč ameriških dolarjev, seveda največ prispevkov katoliško narodnih mož, se je zavrglo vso slovensko narodnost v koš chicaških rdečih internacijonalcev, namesto nje pa je nastopila Kristanova in Zavrtnikova "mednarodnost".

Rojaki! Pri naši Zvezi tega ne bo, da bi kdo drugi nad njo zagospodoval, ka-

kor mi sami, vsi katoliški možje, mladeniči in vse, kar prereva katoliški duh, naših pradedov.

Zato je prepotrebno, da se v vsaki naselbini, naj bo še tako mala ali velika, ustanovi podružnica Z. K. S., in sicer kakor hitro je mogoče, kajti dovolj dolgo smo odlašali. Čas je, da enkrat začnemo! To bo naše najboljše orožje, s katerim se bomo lahko branili proti vsakemu sovražniku naših katoliških idej.

Poglejmo, dragi rojaki, koliko dobrih mladeničev in mož prinese čez morje še prav živo vero v svojem sreču v Ameriko. Pa koliko se jih ravno iz med teh pokvari in izpridi za vedno. Kar trumoma se pridružujejo sovražnim vrstam. Kaj je temu vzrok, je lahko uganiti. Naša lastna malomarnost!

V vsaki naselbini najdeš socijalistični klub, ki stoji, kakor prepad, nastavljen, da se vanj lovijo katoliških starišev sinovi. Ali ni to žalostno? Katoliških organizacij za take namene ne najdeš nikjer. Le redke, redke so. Ali naj pa mi še nadalje tako zaspani čakamo, kakor smo doseďaj, da sovražnik brez vsakih ovir dan za dnem množi take prepade po naselbinah, ali naj mi to mirno gledamo?

Ne! Ne smemo!

Rojaki! To bi bil za nas neodpustljiv greh, ki bi ga mi storili, če bi mi vedno spali tako, kakor smo doseďaj.

Kakor sem že omenil, da se naj v vsaki naselbini ustanovi podružnico "Zveze Kat. Slov.", tukaj ponovno prosim rojake širom Amerike, da s tem takoj brez vsakega odloga započnejo, kajti "čas je zlato."

To bode najboljša trdnjava za obrambo našega naroda.

Narod je podoben velikemu vrtu, ki ga urejujejo razni vrtnarji. Vrtnarji so pa različni, dobri in slabi. Kateri vedno pazi na svoje cvetlice, da jih nikoli mraz ne dobi, jih vedno snaži in zaliva, tistega cvetlice so lepe in bujne. Kateri pa ne pazi svoje cvetlice, jih nikdar ne osnaži in ne zalije, tistega cvetlice postajajo blede in nazadnje se posuše.

Enako je z narodom. Če ne bomo mi

skrbeli, da se bode naš narod vedno organiziral v katoliškem duhu, bode v nekaj času popolnoma pobledil in potujčil v raznih brezverskih organizacijah. In čegava bi bila ta krivda? Nikogar drugih, kakor naša. Zatoraj ne delo takoj!

V vsaki naselbini naj se dobi par dobrih mož, ki naj skličejo shode v ta namen. Na shodu naj se rojakom razloži ideje in cilje "Zveze katol. Slovencev", in tako ustanovijo podružnico v naselbini.

Pogostoma naj skličejo potem svoje redne seje, kjer naj vedno kolikor mogoče rojake navdušujejo, da bodo tako zadobili pravi trden karakter, katoliškega duha in stali tudi njemu do konca značajni.

Danes, ko mi Slovenci še nimamo takih organizacij, po Ameriki med svojim narodom, da bi ga vežbali v katoliškem duhu, ravno zato tudi naš narod ne ve, kaj je značajnost.

Da je to istina se koj lahko človek prepriča. Poglejte samo, dragi čitatelji, malo po naselbinah! naši rojaki so danes takega prepričanja, jutri pa drugega. Kakor kdo hoče. Pride med nje kaka izgubljena karikatura s kakim brezverskim časopisom, jim obljudi zlata nebesa na tem svetu, in denar od vseh kapitalistov in bogatinov, če se bodo naročili na njegov list, pa jih takoj ima. Ali ni tudi to za nas katoliške može sramotno?

Ravno zato pa nas veže sveta dolžnost, da se mi postavimo v bran temu sovražnemu početju, od strani brezverstva.

Zatoraj Vam, dragi rojaki, še enkrat kličem v teh mojih skromnih vrsticah: Pod zastavo "Slave" in sv. križa, mladeniči, možje, deklete in žene junaško naprej! Za "Zvezo katoliških Slovencev!"

Cenjene čitatelje "Ave Maria" pa prosim, da naj tega dobrega lista, ko ga prečitajo, ne zavržejo. Ampak ob vsaki priliki dajte ga čitati svojemu prijatelju, ki ni naročnik, da bode tudi on spoznal vrednost tega dobrega našega katoliško-idealnega lista "Ave Maria".

Delajmo in širimo "Ave Maria" in "Zvezo katoliških Slovencev" z vso silo naprej.

S pozdravom Ivan Jerič.

La Salle, Ill., dne 13. februarja 1916.

SLOVENSKO DEKLE.

Dolžnosti Marijine družabnice.

Poslušaj nauk svojega očeta in ne zapusti postave svoje matere, da okrase tvojo glavo in denejo verižico na tvoj vrat. Preg. 1. 8.

Ako daje Marijina družba velike koristi in dobrote svojim udom, jim nalaga tudi gotove dolžnosti. Vsak človek ima svoje posebne dolžnosti vsled svojega stanu, v katerem živi. Tako ima tudi ud Marijine družbe dolžnosti, da jih izpolnjuje. Omenim pa takoj, da so iste lahke in prijetne.

Važna reč je dolžnost, pa še važnejše je ljubiti in spolniti svoje dolžnost. Kaj je dolžnost? Vse kar mora storiti služabnik vsled pokorščine do svojega gospodarja, kakor govori Jezus Kristus: "Kakor stori-te vse, kar vam je zapovedano, recite: Nepridni hlapci smo. Storili smo le, kar smo bili dolžni storiti". — Ker je pa Bog naš Gospod in mi smo njegovi služabniki, zato je vse, kar nam On zapove, da storimo vsled svojega stanu, naša stanovska dolžnost.

Iz tega spoznamo, da je razlika mejtem, kar mora človek storiti in mejtem, kar mu ugaja in ga razveseljuje. Prvo nam nalaga Bog, drugo si človek sam poišče, ali z drugimi besedami: dolžnost mora opraviti, razvedrilo si pa človek more privoščiti. Dolžnost je torej prvo, drugo je razvedrilo. Kdor zvesto izpolni tudi v malem svojo dolžnost, ta je popolen. Ti želiš, kajneda, biti popolna služabnica prebl. Device Marije. Kako pa postaneš? S tem, da natančno izpolnjuješ dolžnosti, katere ti nalaga Marijina družba.

Kakšne so pa te dolžnosti? Povem ti še enkrat, da te dolžnosti niso težke. Tudi Marijin jarem, kakor njenega božjega Sina, je sladek in njeno breme je lahko. Dolžnosti Marijine družabnice obstoje v treh rečeh: v spolnovanju pravila, v zglednem vedenju in v zvestobi do storjenega posvečenja.

1.

Pravila Marijine družbe so tako lepa in pripravna, da se zdi, kakor bi jih bila narokovala sama preblazena Devica Marija. Ta pravila je potrdila sv. Cerkev in naročila spolnovati. Ona sicer ne vežejo pod grehom, kakor n. pr. cerkvene zapovedi, vendar jih je treba spolnovati zato, ker jih je potrdila sv. Cerkev, ker so vseč Mariji in ker so podlaga in navodilo za lepo in srečno življenje njenih udov. Vrhutega vsakdo, ki je sprejet v Marijino družbo, obljubi spolnovati pravila in sicer stori to iz ljubezni do prebl. Device Marije. Ta pravila pa obsegajo dolžnosti, ki jih ima vsak ud do Boga in Marije, do družbe, do sebe in bližnjega.

a) Dolžnosti do Boga in Marije. Pravila zapovedujejo zmoliti vsako jutro tri "Češčenamarije" in "Češčena bodi Kraljica", vsak večer tri "Češčenamarije" in molitev "Pod tvoje varstvo". Vsak mesec morajo skupno prejeti sv. obhajilo, kadar določi duhovni voditelj in se vdeleževati mesečnih shodov in letnih duhovnih vaj.

b) Dolžnosti do družbe. Pravila nalagajo udom, da ljubijo in spoštujejo družbo, da jim je na srečo nje uspeh in čast. Da vsaka družbenica ljubi z odkritosrečno ljubeznijo svoje sestre, da vsaka goji slovo in edinost v družbi in izkazuje še posebno ljubezen in spoštovanje do predstojništva. Ta ljubezen naj se pokaže v dejanju in žrtvah posebno kadar kaka sestra zbolí ali umrje.

c) Do sebe ima vsak ud Marijine družbe dolžnost, da daje s svojim življenjem lep zgled, da svaruje slabe tovaršije, nevarnih razveseljevanj, veri sovražnih in spodtakljivih knjig in časopisov.

d) Do bližnjega ima vsak ud Marijine družbe dolžnost, da opravlja dela ljubez-

ni in gorečnosti kakoršna so dela telesnega in duhovnega kršč. usmiljenja.

Te so obkrajem dolžnosti, katere nalagajo pravila Marijine družbe svojim udom.

2.

Vz gledno vedenje.

Vz gledno vedenje, ne navadno, kakoršno bi moralo biti vsakega vernega kristjana, ampak vedenje, katero je drugim v spodbudo in zgled, tako se zahteva in pričakuje od Marijinih otrok. Preblažena Devica Marija kliče vsem svojim otrokom besede, katere je Jezus govoril apostolom: "Tako naj sveti vaša luč pred ljudmi, da vidijo vaša dobra dela in hvalijo vašega Očeta, ki je v nebesih". Zato naj bodo oni vz gled bližnjiku po svoji točnosti, ljubezni, krotkosti, ponižnosti in modrem govorjenju. In zakaj naj bo vedenje Marijine družabnice tako vz gledno? Zato ker zahteva to svetost njene nebeške Matere Marije, in družabnica je njena duhovna hči ter čast Marijine družbe, katere je članica. Slabo vedenje otroka žalosti mater, čednostno pa je razveseljuje in časti. S tem ne rečem, da morajo vse družabnice biti brez vseh napak, ali da morajo takoj postati take, da bodo drugim vzor. To seveda je le iskrena želja, bi rekel, ideal Marijine družbe; vendar ta popolnost mora biti vsaki Marijini hčeri cilj, po katerem naj hrepi in za kateri naj se trudi z vso močjo.

3.

Zvestoba do storjenega posvečenja.

Ko ste se, drage družabnice posvetile Mariji, ste sklenile častno zavezo ž njo pri oltarju vpričo angeljev in svojih sester. Prosile ste tedaj Marijo, da bi vas

varovala v življenju in v smrti; ve ste ji pa obljubile, da ji boste vedno služile zvesto in jo častile kot svojo Mater ter da je ne boste nikdar prostovoljno žalile, ne v mislih, ne v besedah, ne v dejanju. Ta zaveza obsega trojno dolžnost, katero je treba dobro poznati, da jo boste mogle zvesto spolnovati.

Prvič, da ljubite Marijo z otroško ljubeznijo, kar kažete s tem, da jo pogosto kličete na pomoč, kakor opominja sv. Bernard: "V nevarnostih, v skušnjavah, v dvomih mislimo na Marijo, kličimo Marijo; ime Marijino bodi vedno v našem sreju in na našem jeziku." Da pa zaslužimo njeno pomoč, posnemajmo njen zgled in se varujme vsega, kar bi jo žalilo.

Drugič, da ne izgovorite nikdar besedice proti njeni časti, kot so preveč proste in nedostojne besede, ki se ne strinjajo s častjo in dostojanstvom Marijinih otrok.

Tretjič, da se potegnete za njeno čast in ne pustite, da bi kdo preblizo stopil čednosti, ki je najdražja njenemu deviškemu Sreju.

Hčere Marijine, iz te kratke razlage spoznate kako plemenite in vzvišene so vaše dolžnosti, katere vam nalaga Marijina družba. Imejte vsikdar trdno voljo jih po moči zvesto in natanko spolnovati; saj te dolžnosti niso težke, ampak in prijetne in Marija, vaša dobra nebeška Mati vam bo pomagala, da jih boste mogle spolnovati. In v zvestem spolnovanju teh dolžnosti boste našle obilne koristi, katere vam ponuja Marijina družba. Zato rečem vsaki: "To stori in boš žive-la"! P. B.

OTROKOVA MOLITEV!

Ana Grčar.

O Bog, Ti čuvaj mi očeta,
odšel je tja v krvavi boj!

O Bog, ohrani mi ga, oj ohrani,
to bil je oče ljubi moj!

Že dolgo, dolgo, kar odšel je
na strašno bojno tja polje!
a nam doma za ljubljanim očetom
zamanj medli, želi srce!

Zato obračam zdaj se k Tebi,
klečim pred Tabo revna stvar:
Očeta čuvaj mi nezgode,
saj Ti čez vse si Gospodar!

Ne pusti nas v tej stiski hudi,
ne vrzi nas od sebe proč!
Če tudi grešniki, a vsi smo Tvoji
Od Tebe upamo pomoč.

Iz Slovenskih naselbin.

Novo materino društvo za Greater New York se je ustanovilo pri sv. misijonu v Brooklynu. Okrog sto mater se je zapisalo. Nekako maja meseca bodo imele ustanovni shod v New Yorku, kjer se bode društvo pravilno ustanovilo. Do julija meseca bode mogoče društvo že priklopiti glavnemu društvu v Pittsburgu, Pa., tako da bo okrog praznika Sv. Ane že lahko cerkven sprejem. Bóg daj obilno blagoslová prepotrebne društvu. Sedaj imamo slična društva že v Chisholmu, v Gilbertu in Evelethu. Upamo, da se bodo razširila tudi po drugih naselbinah, kajti taka stanovska društva imajo velik pomen za vsako župnijo. — Naš list bo kmalu posvetil tudi temu društvu posebno pozornost in jih skušal razširiti po vseh naselbinah.

Prvi slovenski misijon v Brooklynu, N. Y. se je vršil od 12. do 19. marca v cerkvi Vseh Svetnikov na Throop Ave., kamor so že do sedaj pridno zahajali Slovenci, kateri niso hodili v New York na drugo ulico. S strahom smo pričakovali začetek misijona, ker smo mislili, da ne bode udeležbe. Toda kako smo bili preseneteni, ko je bilo takoj pri začetku misijona nad 600 ljudij navzočih in to velik del možkih. Udeležba celi teden je bila naravnost velikanska. Kaj takega nismo pričakovali. Brooklynski Slovenci, v veliki večini naši dobri Belo-kranjci, so pokazali, da še tli v njih iskra navdušenja za svojo sv. vero in za svoj narod. Pokazali so, da so ostali še pristni Slovenci. Bravo, dragi rojaki! Čast Vam! V resnici ste veliko pridobili na svojem ugledu med tujimi narodnostmi, ki so občudovali Vašo pobožnost in objednem pa tudi Vašo lepo in zgledno obnašanje cel čas sv. misijona. Pred sv. misijonom in med sv. misijonom je bil tudi satan pridno pri delu po svojih hlapcih in deloval proti misijonu. Toda zamanj! Udeležba je pokazala, da se Brooklynski Slovenci ne dajo več za nos voditi, da so sami toliko modri, da vedo, kaj je prav in kaj je njih dolžnost. Zlasti zadnji dan sv. misijona, nedelja, je bila

nekaj, kar ostane v trajnem spominu vsem Slovincem. Pri sv. maši ob 7. uri zjutraj je bilo skupno sv. obhajilo, katerega so se udeležili korporativno udje društva sv. Petra Jugoslov. kat. Jednote pod vodstvom g. F. Tassottija in udje društva Sv. Jožefa K. S. K. J. s svojim dičnim predsednikom g. J. Felicijanom na čelu. Več kakor tri sto rojakov je med to sv. mašo pristopilo k sv. obhajilu, tako da sta dva duhovnika skoraj celo mašo hitela deliti sv. obhajilo. Sklepni pobožnosti popoldne udeležila se je tolika množica ljudij, da nismo nikdar vrjeli, da je tukaj toliko Slovincem. Da, stari možje naše naselbine so povedali, da toliko Slovincem še niso videli skupaj naenkrat, kakor pri tem sklepu. Tudi, teh popoldanskih pobožnosti so se udeležili korporativno društva Sv. Petra J. K. J. s svojo zastavo, Sv. Jožefa, ki se je na poziv predsednika v obilnem številu odzvalo in prišlo, in Marijina družba iz New Yorka. Bil je krasen prizor, ko se je vsa ta množica razvrstila v dolgo procesijo, katero je vodil Generalni vikar in administrator škofije Rt. Rev. Monsig. Koupert, ob azistenci domačih dveh nemških kapelanov in P. župnika Benigna Snój, O. F. M. — Po sklepu pobožnosti prišla je cela cerkev pred oltar in poljubila misijonski križ v znamenje hvaležnosti za sprejeto milost sv. misijona. — Da, videli smo ta teden, kakor nam je misijonar prvi dan povedal, da je misijon res nekaj, česar človek ne razume, da tukaj deljuje neka nevidna moč, — milost božja, ki nekako s silo vabi in kliče človeka, naj se vzdrami in zave svojih dolžnosti, katere ima do svojega Boga. — Da, rojaki, kaj neda, Brooklyn še ni zgubljen, še ni rdeč in tudi ne bode, če ga tudi nekateri skušajo s silo narediti. Revčki so lahko videli, kako so osamljeni in kako malo so imeli vspeha s svojim dosedanjim brezverskim delovanjem. Ljudstvo je prebudeno in ve samo, kaj je prav, kaj ni prav in jim ni treba kakih propalih rdečkarjev, da bi jim solili pamet. — Zlasti nas je pa veselilo, ko se je društvo Sv.

Petra in društvo Sv. Jožefa tako lepo pokazalo. — Brooklynski Slovenci, kar pogumno naprej na začetni poti! Ne bojte se nikogar! Odločno v boj za svoje svetinje! Ni daleč več čas, ko bo tudi za vas poskrbljeno, da boste dobili svoje domače ognjišče. To zaslužite, kakor ste pokazali tako lepo med sv. misijonom. Dal vam Bog vstrajnosti!

Pri tej prilike pa ne smemo pozabiti tudi naše dično pevsko društvo "Domovina"! Večer za večerom so se pevke in pevci zbirali točno na koru in prepevali pesmi tako dovršeno, da se Nemci niso mogli načuditi izurjenosti in dovršenosti petja. Gospodične pevke in gg. pevci: v imenu cele naselbine: Bog Vam plačaj!

Sv. misijon je vodil Rev. Kazimir Zakrajšek O. F. M. Pri spovedovanju so pomagali poleg domačega gospoda še Rev. M. Golob, župnik iz Bridgeport, Conn. Rev. Ambrož Širca O. F. M., župnik iz New Yorka, Rev. Anselm Murn O. F. M., župnik iz So. Bethlehem, Pa.

V Newburgh, Cleveland, O., v cerkvi sv. Lovrenca, nastal je ogenj, katerega so pa k sreči preje opazili predno je mogel narediti veliko škode. Škode je vendar nad 1000.00 dol. V zahvalo, da je Bog odvrnil večjo škodo, molile so matere v nedeljo popoldne uro molitve. Veseli nas, da je Bog obvaroval naše drage rojake v Newburghu večje nesreče. —

Rev. A. Leskovec, do sedaj župnik v Kansas City, Kans., je sprejel slovensko župnijo v Aurora, Minn. v Duluthski škofiji. Kakor so tega žalostni rojaki v Kansas City, tako so z veseljem sprejeli novega župnika Slovenci v Aurora, ki so zelo pogrešali duhovnega pastirja. Naj Bog obilo blagoslovi delovanje g. Leskoveca v novem polju. —

V Kansas City so sedaj ostali brez lastnega duhovnika. Ako bi kateri slovenskih gospodov se hotel žrtvovati za Kansas City, storil bi gotovo veliko dobro delo. Obenem naj bode pa to nauk, da naj ljudstvo spoštuje svojega duhovnika, dokler ga ima, če tudi misli, da ne stori vse, kakor bi si sami hoteli. Še Bog v nebesih ne more vseh zadovoljiti, kako naj pa

duhovnik. In ako duhovnik malo strožje postopa v upravi svoje težke dolžnosti, je to samo njegova dolžnost, kajti on je, ki bode dal odgovor za župnijo, in nihče drugi. — Mi res pomilujemo rojake v Kansas City, da se je to zgodilo.

V Bridgeport, Conn. slovenska župnija sv. Križa pod izvrstnim vodstvom gorečega župnika Goloba lepo napreduje. Za krasnim križevim potom so dobili prvo nedeljo v aprilu še nov, 1300 funtov težki bronasti zvon, ki bo nov kras nove mične cerkvice Sv. Križa. Krst zvona se je izvršil z vsemi slovestnostmi.

— Dobili bodo tudi nov božji grob, ki se prav kar slika. Urejen bode popolnoma po načinu božjih grobov v starem kraju.

— Pod vodstvom organista g. Končana priredili so cerkveni pevci predpustom prvo igro. Težko je bilo delo, kajti nihče igralcev preje še ni bil na odru, kajti kakor znano, so tu ubogi stiskani ogerski Slovenci, katerim ohola mažarska vlada niti dihati ne pusti. Prireditev je izvrstno izpadla.

Rev. J. Černe, duhovni vodja K. S. K. J. je izdal pred postom krasen poziv vsem podrejenim društvom, v katerem zahteva strogo izpolnjenje velikanočne dolžnosti, kakor zahtevajo Jednotina pravila. Mi se č. g. duhovnemu vodji prav iskreno zahvaljujemo za ta krasen poziv in upamo, da bode imel zaželjeni vspeh. Vse naše somišljenike pa prosimo, da njegovo navodilo strogo izpolnijo in mu naznanijo vse one ude, ki bi svoje dolžnosti strogo ne spolnili. Naša Katoliška Jednota je naša in ni socijalistovska. Naši katol. možje so jo ustanovili za nas katoliške može, ne za kake propale rdečkarje. Kdor pa noče opraviti velikanočno dolžnost, naj pa gre v Jednote, kjer ga ne bodo k temu silili. — Da, možje predolgo smo spali! Predolgo smo mirno gledali, kako so se urinjevali v našo, krasno zasnovano Jednoto elementi, ki se niso sramovali iti v društvo in Jednoto, ki nosi katoliško ime, ki spadajo vse kam drugam kakor pa v "katoliško" društvo in kat. Jednoto. Sedaj, ko je Jednota na trdnih finančnih tleh, so jim je začelo skominati po tisočakah, katere so

katoliški možje skupaj znosili! Možje, čuvajte svojo Jednoto! Čuvajte jo, da Vas na stara leta kake propalnice ne bodo preganjali in pehali iz Jednote, zato, ker ste kat. prepričanja.

Imamo žalosten zgled ko je pri nekem društvu vstal član in spregovoril besede: "Bratje ne dajte se premotiti! Ti (namreč) duhovniki prihajajo k Vam z lepimi besedami, da se jim gre za Vaše duše, v resnici se jim pa gre za vse kaj drugega!"

Zato še enkrat pozivamo vsa društva, da nastopajo strogo po tem krasnem navodilu našega gorečega duhovnega vodje in naj mu pomagajo, da pride naša Jednota nazaj na strogo kat. stališče, na katerem je bila ustanovljena. — Naš list se pa v imenu vseh svojih 3000 naročnikov č. g. duhovnemu vodji Rev. Černetu iskreno zahvaljuje za te besede, ki gotovo ne bodo ostale brez vspeha.

V New Yorku je bila hiša za slovensko cerkev kupljena in kupna pogodba podpisana ter lastninska pravica prenešana na cerkveno korporacijo dne 15. marca. Tako je sedaj vse potrebno urejeno za začetek. Načrti za stavbo so tudi gotovi in prve dni aprila se bode začelo z delom. Bog blagoslovi!

Francišskanski šolski bratje, ki učijo v večina večjih kat. šolah po Brooklynu uživajo med vsemi meščani brez razlike vere veliko spoštovanje. Dnevnik "Brooklyn Daily Eagle" je razpisal posebno darilo, avtomobil za tisoč dol., onemu učitelju Brooklynskih šol, publičnih ali katol., ki bi dobil največ glasov meščanov, takozvani "Popularita contest". Petnajst dni so bile volitve. In Frater Kolumban, profesor gimnazije Sv. Frančiška, franč. brat je dobil en milijon 47 tisoč glasov, njegov najbližji tekmeč, profesor Pettit, državne gimnazije "Adelphi", je dobil za njim največ glasov in sicer 480.000. Toraj je Fr. Kolumban zmagal za več kot pol milijona večine. To je krasno priznanje, na katerega so bratje lahko ponosni. In potem naj pa še pridejo kaki duševni revčeki in naj trdijo, da kat. cerkev ničesar ne stori za izobrazbo, da poneumljuje ljudi! V Broo-

klynu je velika večina prebivalcev, ki niso katoliki! In vendar tako krasno priznanje katol. šolam in kat. vzgoji.

Clev. Amerika z ogorčenjem poroča, kako so v nekem mestu z veliko častjo pokopali priljubljenega farmerskega psa, ki je bil dober čuvaj in ljubljenec celega mesta. Župan mu je držal nagrobni govor. Pirc sklepa ogorčen z notico: "Cel svet je grozna blaznica!" — Mi se pa zelo čudimo Pirca, da je proti tej "zadnji časti", katero so hvaležni meščani skazali ljubljenemu psu. Zakaj pa ne? Ako človek ni drugega, kakor spopolnjena žival, kar Pirc uči, da človek nima duše, da ni Boga, da ni večnosti, kakšen razloček pa je po tem Pirčevem nauku med mrtvim truplom človeka in psa? — Zato pa naj Pirc dosledno sklepa; so ljudje, ki učijo in trdijo, da je človek samo žival, da ni večnosti, da nima človek duše, da ni Boga, in naj sklepa logično: "Cel svet je grozna blaznica!" kajti, kaj je zapisal neki mož pred 3 tisoč leti, da je le "norec rekel, da ni Boga"! Pirče, štima!

So. Chicago, Ill. — Dne 2. februarja sta obhajala slovesno srebrno proroko naša rojaka Frank in Eva Span. Slovesnost se je vršila s sveto mašo in naš g. župnik Rev. Krašovec so imeli primeren nagovor na jubila. Bog ju živi še do zlate poroke! — A. Kolene.

Društvo Sv. Frančiška K. S. K. J. v New Yorku je darovalo \$100.00 za novo slovensko cerkev v New Yorku. — Društvu Sv. Frančiška častitamo na tem činu, ne toliko za teh par dolarčekov, ker brez njih bi bila cerkev tudi stala, temveč na odločnem kat. stališču, katerega so udje s tem činom pokazali. — Zato ne moremo drugače, kakor da vsem slovenskim možem, zlasti našim fantom toplo priporočamo, da pristopajo k društvu Sv. Frančiška. Rojaki, to društvo se je skazalo jedino v Vami, pokažite se Vi sedaj jedine z društvom! Pojdimo vsi na delo, da spravimo to društvo na višek vseh drugih društev!

Društvo Sv. Ane, tudi K. S. K. J. v New Yorku je darovalo za novo slovensko cerkev \$50.00. Tudi to naše žensko podporno društvo toplo priporočamo! Lansko leto

se je začelo pri našem dekliškem društvu delovati za ustanovitev podpornega oddelka, ki se pa radi raznih zaprek ni dosegel. Ker se to ni doseglo pa slovenskim dekletom kar najtopleje priporočamo društvo Sv. Ane! Vsa dekleta in vse žene, ki še niste v nobenem društvu, ali ako ste v kakem nekatoliškem, vse pristopite v društvo Sv. Ane! Društvenice na noge! Poskusite, morda bi se dalo doseči, da bi letos ve dobile nagrado, katero je razpisala Jednota za ono društvo, ki bi največ novih članov nabralo! Pogum velja. Naselbina je sedaj za Vami!

Novi Chicaški nadškof je že začel kazati svojega podjetnega duha. Pri pojedini, katero so mu priredili Kolumbovi vitezi, je nastopil s svojimi prvimi načrti in prvimi idejami. In sicer je deška mladina, dečki po mestih naš ameriški "boy", za katerega se je najprej zavrel. Nadškof Mundelein je bil rojen in vzgojen v velikem svetovnem mestu New York, zato pozna nevarnosti in priložnosti, katerim je izpostavljen deček v takih mestih. Zato želi sezidati posebne klube, posebne zavode, kjer bi se dečki zbirali o prostem času in imeli tam zabave, kolikor bi hoteli. Zlasti se hoče zavzeti za mladeniče, ki so prišli prvič navskriž s postavo in bili zaprti. Celo gibanje se bode imenovalo "Big Brother movement" mi bi rekli "Družba starejših bratov". Starejši in modrejši se naj zavzamejo za mlajše dečke. Katolik ne sme reči, kakor je rekel Kajn: "Ali sem mar jaz varuh svojega brata?" Katolik mora reči: "Da, jaz sem! Starejši sem, modrejši sem, zato moram jaz varovati manjšega, ki se ne zna varovati. Kolumbovi vitezi so potem nadškofu obljubili, da bodo spravili skupaj ves potreben denar za zidavo teh poslopij, nadškof se bode pa pobrigal za upravo, za potrebno osobje in za vzdrževanje.

Prvo slovensko možko društvo Najsv. Imena "Holy Name Society" v St. Stephens, Minn. je bilo ustanovljeno 12. marca. To sporočilo nas silno veseli, ker je to prvo tako društvo med nami v Ameriki, ki je pa že tako zelo razširjeno po celi Ameriki. Častitemu g. župniku Rev. J. Trobecu ča-

stitamo na tem krasnem vspehu! Sprejem se je izvršil jako slovesno in sicer je v društvo sprejel može in mladeniče sam mil. g. škof Trobec. — Naša Zveza kat. Slovencev namerava med nami Slovenci postati samo slovenski oddelek te velike organizacije ter doseči, da se razširi po vseh naših slovenskih naselbinah in župnijah.

—o—

Pueblo, Colo., mar. 15, 1916.

Dragi gospod urednik!

Zelo so nas razveselile Vaše prijazne besede o dopisih in o šoli in so nam dale nov pogum. Zaradi imen pohvaljencev prvega poletja se čast. gospod Ciril in čč. sestre učiteljice še niso zjediniile. Pravijo: "Pohvala ni vselej dobra" in "prav hvaliti je naj težja reč". Mi pa mislimo, da simo bili vsi tako dobri da je težko odločiti, kdo je najpridnejši.

Dne 27. feb. so predstavili lepo narodno igro "Na Ogledih" v dvorani sv. Jožefa v prid naše slovenske cerkve. Vloge so imeli zares dobro izvežbani igralci in igralke; namreč sledeči gg. in gospice, Oče Razbornik, John Germ; njegova hči, Barica, Johanna Smerke; nadučitelj, njen snubač, H. L. Predovich; njegov tekmeč baron, Ed. Mensinger; oče Cesar, Ribenčan, J. Kogovšek; njegov sin, Peter Joe Pritekel; oče Solar Gorenjec, R. I. Roblek; njegova hči Pavla, Anna Snedec; Karimbaldi, John Stariha. Vsi so že poprej vedeli, kadar bodo ti igralci in igralke na odru bo gotovo izvrstno in res je bila igra zelo zanimiva in kratkočasna. Dvorana je bila polna in vsi so bili zadovoljni.

Društvo sv. Jožefa pojde skupno k sv. obhajilu na praznik sv. Jožefa. Je jako spodbudno viditi tako veliko število mož pri stopiti k mizi Gospodovi.

Društvo sv. Ane pojde tudi skupno k sv. obhajilu na dan Marijinega oznanjenja. To društvo prinaša naj več v koristi naši cerkvi. Dosti krasnih reči je v naši cerkvi ki bi jih ne bilo ako bi ne imeli tega oltarnega društva sv. Ane.

S spoštovanjem

Louise Vodišek,

v imenu 7. in 8. razreda šole Marije

Pomagaj.

West Duluth, Minn. — Blizu New Duluth-a, v Minn. je američanski jekleni trust postavil dve novi veliki tovarni, ena Steel Plant, druga Cement Plant. Obe sta bili odprti to zimo. V obeh je dobilo delo tudi več naših rojakov. Tudi plača ni ravno proslaba. Zato po pravici pričakujemo, da se jih bode tukaj naselilo še več, zlasti, ker se namerava še več tovarov postaviti.

Kar se tiče verskega življenja smo pa seveda še zelo zanemarjeni. Imamo sicer prijazno cerkvice, ki je okusno opremljena. Toda stalnega duhovnika pa še nimam. Nek mlad Iree prihaja vsako nedeljo iz West Dulutha pet milj od tu in ima jedno sv. mašo. K naši prihaja zelo malo ljudi. Zato bi bilo treba marsikaj predrugačiti, da bi se stvar povzdignila. Najprej bi bilo treba slovenskega duhovnika. Zadnji mesec je naredil cerkven odbor zabavo v prid cerkve. Dali so tudi nam nekaj vstopnih listko da bi jih porazpečali med našimi rojaki. Toda bilo je jako težavno. Vsakdo je naredil opazko, da bi rad dal veliko, da bi žrtvoval tudi po \$25.00, ko bi bil tukaj slovenski duhovnik, da bi razumel, kaj se v cerkvi govori. Parkrat gre v cerkev, ko pa ne razume ničesar, pa po malem izstane.

Drugi vzrok, da naši ljudje gredo tako malo v cerkev, so pa slabi listi, ki so jako razširjeni tukaj. Američanski Slovenci n. pr., je najstarejši naš list, pa ga še sam dobivam na našo pošto. Rdečih listov je pa že veliko. Vprašal sem rojaka pri neki priliki, ko sem ga videl nesti list s pošte, zakaj naroča in bere take grde liste, ki so že toliko pohujšanja prinesli od rojake. Odgovoril mi je, da ne misli, da bi bil ta list tako slab. Ko sem mu pa nekoliko povedal, kaj se piše, kako bogokletno sramoti verske resnice in verske naprave, mi je pa dal prav, da je res tako. Nezavednost med našimi ljudmi je res velika. Vsakemu sleparju se dajo prometiti. Kolikor bolj jih kdo hoče slepariti, toliko bolj mu vrjamejo!

Cudno je tudi, da si kak Konda upa že toliko let in tako strašno pisariti proti Bogu in veri. Kako bo neki temu človeku, ko bode na smrtni postelji? Toliko je storil proti Bogu, toliko jih je okradel svete vere, toliko jih je pahnil v grdo življenje, toliko družin naredil nesrečnih, kako težak bode pač nj. ov odgovor!

Sicer je pa med drugimi narodi sedaj tudi veliko zapeljavanja in delovanja za odpad od kat. vere. Samo, da se drugi narodi ne dajo tako hitro pregoljufati in si ne dajo pameti soliti, kakor si jo dar. mi. Tako sem šel pred nekaj dnevi malo s svojo obitelji na sprehod ob železnici, kjer dovažajo rudo. In tam sem videl na vsakem vozu z belo kredo napisane besede: "Read the Mencee", to je tisti list, ki v angleščini ravno tako pohujšuje narod, kakor med nami "Glas Sv." Silno me je to užalilo in ko bi imel kredo v žepu napisal bi takoj pod te besede: "Read the Sunday Visitor"!

Zatoraj skrbimo vsi, da se tudi med nami slabo berilo zatira in razširja dobro berilo!

Te dni se je naselil med nami tudi rdečkar s svojo družino. Oba, žena in mož, oba sta rdeča! Pri neki priliki smo govorili in mi je rdečkar rekel, da ne veruje v Boga, da on misli, da je vse to narava in edila. Čase spreminja samo narava.

Jaz sem mu pa odgovoril: Kako lepo raste dan od Božiča do kresa in potem se zopet kreči. Kako lepo se vrste letni časi in se nikdar ne zmotijo. Kako lep red je v vsej naravi. Vprašal sem ga, ali si more misliti, da bi se ta red mogel sam od sebe narediti? da bi se vse tako lepo samo po sebi moglo urediti in narediti? In te zvezde na nebu, da se tako lepo vrtijo in neprenehoma premikajo in vendar nobena ne trči v drugo.

VSEBINA 4. ZVEZKA.

	Stran
V začetku je Bog, ustvaril zemljo.....	65
Eukratida	69
Stabat Mater	71
Vest proletarev	73
Zveza katoliških Slovencev	76
Slovensko dekle	79
Otrokova molitev	80
Iz Slovenskih naselbin	81

Vsaka gre lepo svoja pota. Ali je to mogoče, da bi se vse to samo tako lepo razvrstilo? Ni mi mogel ničesar odgovoriti. Rekel je samo, da bi rad enkrat videl tega možička (misli je Boga).

Seveda sem mu povedal, da Boga ne more videti, dokler je na svetu z očmi, ker Bog ni majhen, kakor je človek, in nima telesa, da ga po lahko vidi v stvarstvu in lepem redu, katerega vidi okrog sebe v naravi, da mu lastni razum kaže tega Boga, samo ako ga hoče videti.

J. S.

Op.—Kakor ste čitali v pismo Vašega Duluthskega škofa, se resno trudi, dobiti katerega duhovnika, ki bi se pobral za Vas. V bližini imate slovenskega misijonarja, blagoga Rev. Simona Lampe, ki je indijanski misijonar v Cloquet-u. Kaj pa ko bi se obrnili nanj in ga prosili, da bi se blagovolil zavzeti za Vas? Poskusite!

Urednik.

"Hipnotizem" je brošurica, katero je izdal neki zloglasni P. iz New Yorka in se skrli pod "Slovensko knjigarno". Ko smo dobili to brozgo v roke, vskliknili smo: Kako dolgo še bomo pustili takimle propalicam slepariti naš narod in mu krasti denar iz žepa! — Rojaki, zakaj ste tako nes pametni in se daste slepiti takim le propalicam? Kako so se smejali Vaši neumnosti oni, ki so izdali Vodiško Johance, ko so pili šampanca za Vaše krvavo prislužene žulje! Neumnost, ki ni bila vredna 5c., pa ste po dolarju plačevali. Ti propalice so se Vam pa smejali in — pili. Enako je tudi ta brošurica Hipnotizem samo sleparija. Dolgo časa že ni bilo ničesar, da bi se dalo s kako ostudno gonjo Vas slepariti, grla so pa suha in žepi prazni. Torej treba "Hipnotizem". Rojaki, norčujemo se iz vsakega, pri katerem bomo dobili to brošurico, kot iz nezavednega noreca, ki se da vsaki propalici varati na tako lahek način.

Mi za danes samo toliko omenimo, da je "Hipnotizem" sama sleparija, da bo vsak razočaran, ki jo bode kupil. — O izdajatelju te knjižice pa zbiramo pridno podatke, katerih imamo že precej in jako "krasnih" in ga bomo o svojem času razkrinkali, da bodo rojaki vedeli, kdo je slepar in humbergar, ali kdo so tisti, ki poneumljujejo narod, ali duhovniki, ali pa tisti, ki se bijejo na prsa pred vami, da so "prosvetljeni"! — Ta človek naj bi bil sam raje preje stidral "Hipnotizem" in sebe hipnotizoval, da bi ne bil atreljal po Ameriki takih kozlov, kakršnih je streljal na zadnjem svojem potovanju in ne zasrnil celc Amerike s svojim grdim imenom in še gršim življenjem.

ZAHVALA.

Obrnila sem se k Mariji z obljubo, ako mi izprosi zdravje, da objavim to milost v Ave Maria. Marija me je uslišala. Izrekam tisočero zahvalo Mariji. In poštem majhen dar v zahvalo. Že v več drugih prošnjah sem bila precej uslišana, ko sem obljubila, da objavim v Ave Maria.

A. U.

Pozor rojaki in rojakinje!!!

Samo pri meni dobite patentovana in garantovana sledeča zdravila: Zdravilo proti izpadanju in za rast las. Če ga rabite samo šest tednov, pa Vam zrastejo krasni in bujni lasje. Ki Vam ne bodo več izpadali in tudi ne sivili. Ravnotako zrastejo po rabljenju tega zdravila moškim mehki in bahati brki in brade. Revmatizem, kostno bol ali trganje v rokah, nogah ali

kričeh Vam ozdravim popolnoma v osemih dneh, pravzr ko tad rane, rano, opekline, kraste, grinte, buli, ture, kurja očesa, bradavice, potenje nog, osebine, i. t. d. Kdor bi rabil moja zdravila brez uspeha, mu garantiram za \$5.00. Pišite takoj po cenik, koledar in knjižico! Vas troje Vam pošljem zastonj. Kdor se samo prečita moja knjižico, je to vredno sanj najmanj \$5.00.

Jakob Wakčič

1092 E. 64 Street, Cleveland, O.
Tel. Pricenton 2140 L.

SEIZ BROS.

Priporoča vsem slovenskim duhovnikom svojo veliko izbiro nabožnih knjig v vseh jezikih, vseh cerkvenih potrebščin kipov, podob, svetinj itd.

In vsem slovenskim društvom pri nakupu zastav in društvenih znakov.

7 BARCLAY ST., NEW YORK

Telefon, 5985 Barclay.

Slovenici, kje boste kupili svoje ure, svoje prstane, svojo zlatnino? Gotovo nikjer drugje ne, kot pri

J. BRÜLL & SÖHN,
35 Ave. A. New York

Velika zaloga različnih stenskih ur, budilnic, poročnih in družih prstanov, zlatnice, okraskov, itd.

Mr. Clemens Raducha, 324 Palmer St., Detroit, Mich., je rabil Severovo Zdravilo za obisti in jetra ko je imel obistno nepravilno ter nam je pisal: "Bit sem bolan več kot eno leto in pol. Potem sem izvedel o Severovem Zdravilu za obisti in jetra ter sem bil olajšan. Radi tega lahko priporočam to zdravilo vsem, ki trpijo vsled obistnih nepravil."

Kadar vas hrbet boli

iščite vzrok. Mogoče je, da ga povzroča kaka obistna nepravilna in zato rabite

Severa's Kidney and Liver Remedy

(Severovo Zdravilo za obisti in jetra) ki vas bo spravilo na pot k zdravju. Rabi se naj v slučajih vnetja obisti ali mehurja, zadrževanja ali puščanja goste vode, oteklih nog in bola v hrbtu katerega povzročajo obistne nepravilne in v slučajih zlatenice ali kislega želodca. Izkazalo se je tudi kot zelo uspešno za odpravo močenja postelje pri otrocih.

Zapeka se ponavadi tudi pojavlja med časom obistnih nepravil in da se pomaga zdravljenju, naj se rabi tudi **SEVERA'S BALSAM OF LIFE** (Severov Življenjski Balsam) kateri je že večkrat izkazal svojo vrednost v avoz s Severovim Zdravilom za obisti in jetra.

Cena Severovega Zdravila za obisti in jetra: 50c a \$1.00.
Cena Severovega Življenjskega Balsama: 75c.

Vprašajte vašega lekarnarja za Severovo Pripravko. Ako vas ne more založiti, napišite jim od nas.

W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Iowa

Zobozdravnik

Dr. A. Weisberger

ordinira vsaki dan izvemši pondeljek in petek od 10. ure predpoldan do 8. ure zvečer na

50 ST. MARKS PL.,
New York, N. Y.

Ob nedeljah od 10-tih predp. do treh popoldan. Ob pondelkih in petekih ordinara v Uptown

41 W. 83. STREET,
Bet. Central Park & Columbus Ave.
od 10-tih zjutraj do 8-mih zvečer.

Slovenecem se kyt dober in pošten zobozdravnik najtopleje priporoča.